Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea

STQARRIJA GĦALL-ISTAMPA Nru 67/20

il-Lussemburgu, 11 ta' Ġunju 2020

Stampa u Informazzjoni

Sentenza fil-Kawżi magħquda C-262/18 P u C-271/18 P
Il-Kummissjoni u Ir-Repubblika Slovakka vs Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s.

Il-Qorti tal-Ġustizzja tikkonferma d-deċiżjoni tal-Kummissjoni li l-korpi ta' assigurazzjoni għall-mard li joperaw taħt il-kontroll tal-Istat Slovakk ma humiex koperti mir-regoli tad-dritt tal-Unjoni fil-qasam tal-għajnuna mill-Istat

Is-sentenza li permezz tagħha l-Qorti Ġenerali laqgħet rikors kontra din id-deċiżjoni hija annullata

Permezz tas-sentenza tagħha Il-Kummissjoni u Ir-Repubblika Slovakka vs Dôvera zdravotná poisťovňa (C-262/18 P u C-271/18 P) tal-11 ta' Ġunju 2020, l-Awla Manja tal-Qorti tal-Ġustizzja annullat is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tal-5 ta' Frar 2018, Dôvera zdravotná poisťovňa vs Il-Kummissjoni [1] u, b'deċiżjoni definittiva dwar it-tilwima, ċaħdet ir-rikors għal annullament ippreżentat mill-korp ta' assigurazzjoni għall-mard Slovakk, Dôvera zdravotná poisťovňa a.s. (iktar 'il quddiem "Dôvera") kontra d-deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-15 ta' Ottubru 2014 dwar l-għajnuna mill-Istat allegatament mogħtija mir-Repubblika Slovakk lil żewġ korpi ta' assigurazzjoni għall-mard Slovakki (iktar 'il quddiem id-"deċiżjoni kontenzjuża") [2]. B'hekk, il-Qorti tal-Ġustizzja kkonfermat il-ġurisprudenza tagħha dwar l-inapplikabbiltà tar-regoli fil-qasam tal-għajnuna mill-Istat għall-korpi ta' assigurazzjoni għall-mard li joperaw taħt il-kontroll tal-Istat fil-kuntest ta' skema ta' sigurtà soċjali li għandha skop soċjali u li timplimenta l-prinċipju ta' solidarjetà.

Matul is-sena 1994, l-iskema ta' assigurazzjoni għall-mard Slovakka għaddiet minn sistema unitarja, b'korp ta' assigurazzjoni għall-mard pubbliku wieħed, għal mudell imħallat, li fih jistgħu jikkoeżistu korpi pubbliċi u privati. Konformement ma' leġiżlazzjoni Slovakka li daħlet fis-seħħ fl-1 ta' Jannar 2005, dawn il-korpi, kemm jekk pubbliċi jew privati, għandu jkollhom il-forma legali ta' kumpannija pubblika ta' responsabbiltà limitata bi skop ta' lukru rregolata mid-dritt privat. Matul il-perijodu bejn l-2005 u l-2014, ir-residenti Slovakki kellhom l-għażla bejn diversi korpi ta' assigurazzjoni għall-mard, li kienu jinkludu Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. (iktar 'il quddiem "VšZP") u Spoločná zdravotná poisťovňa, a.s. (iktar 'il quddiem "SZP"), li ġew amalgamati fl-1 ta' Jannar 2010 u li l-uniku azzjonist tagħhom huwa l-Istat Slovakk, kif ukoll Dôvera u Union zdravotná poisťovňa a.s., li l-azzjonisti tagħhom huma entitajiet tas-settur privat.

Wara lment ippreżentat fit-2 ta' April 2007 minn Dôvera fir-rigward tal-għajnuna mill-Istat allegatament mogħtija mir-Repubblika Slovakka lil SZP u lil VšZP, il-Kummissjoni fetħet proċedura ta' investigazzjoni formali. Madankollu, fid-deċiżjoni kontenzjuża, il-Kummissjoni qieset li l-attività eżerċitata minn SZP u VšZP ma kinitx ta' natura ekonomika u li dawn il-korpi għaldaqstant ma kinux impriżi fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, b'tali mod li l-miżuri koperti mill-ilment ma setgħux jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat. Ir-rikors għal annullament ippreżentat minn Dôvera kontra din id-deċiżjoni ntlaqa' mill-Qorti Ġenerali, b'mod partikolari għar-raġuni li l-Kummissjoni ma kinitx applikat b'mod korrett il-kunċetti ta' "impriża", fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, u ta' "attività ekonomika" għal VšZP u SZP.

Adita b'żewġ appelli ppreżentati mill-Kummissjoni u mir-Repubblika Slovakka kontra din is-sentenza tal-Qorti Ġenerali, il-Qorti tal-Ġustizzja fakkret li l-projbizzjoni ta' għajnuna mill-Istat stabbilita fl-Artikolu 107(1) TFUE tkopri biss l-attivitajiet ta' impriżi, fejn il-kunċett ta' "impriża"

[1] Sentenza tal-Qorti Ġenerali tal-5 ta' Frar 2018, Dôvera zdravotná poisťovňa vs Il-Kummissjoni (T-216/15, mhux ippubblikata, EU:T:2018:64)

[2] Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE) 2015/248 tal 15 ta' Ottubru 2014 dwar il-miżuri SA.23008 (2013/C) (ex 2013/NN) implimentati mir-Repubblika Slovakka għal Spoločná zdravotná poisťovňa, a.s (SZP) u Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s. (VZP) (ĠU 2015, L 41, p. 25).

jinkludi kull entità li teżerċita attività ekonomika, indipendentement mill-istatus legali ta' din l-entità u mill-mod ta' finanzjament tagħha. Issa, il-Qorti Ġenerali wettqet diversi żbalji ta' liġi meta affermat li l-attività eżerċitata minn VšZP u SZP fil-kuntest tal-iskema ta' assigurazzjoni għall-mard obbligatorja Slovakka, li l-karatteristiċi tagħha jikkorrispondu għal dawk ta' skema ta' sigurtà soċjali li għandha skop soċjali u li timplimenta l-prinċipju ta' solidarjetà taħt il-kontroll tal-Istat, għandha natura ekonomika.

F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja speċifikat li, sabiex jiġi evalwat jekk attività eżerċitata fil-kuntest ta' skema ta' sigurtà soċjali hijiex nieqsa minn natura ekonomika, għandu jiġi vverifikat, b'mod partikolari, jekk u sa fejn l-iskema inkwistjoni tistax titqies li timplimenta l-prinċipju ta' solidarjetà u jekk l-attività tal-korpi ta' assigurazzjoni li jiġġestixxu tali skema hijiex suġġetta għal kontroll mill-Istat.

Fuq il-bażi ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, il-Qorti tal-Ġustizzja rrilevat li, għall-kuntrarju ta' dak li qieset il-Qorti Ġenerali, l-eżistenza ta' ċerta kompetizzjoni fir-rigward tal-kwalità u tal-portata tal-offerta fl-iskema ta' assigurazzjoni għall-mard obbligatorja Slovakka, bħall-possibbiltà għall-korpi ta' assigurazzjoni għall-mard li joffru lill-persuni assigurati benefiċċji addizzjonali bla ħlas u l-libertà tal-persuni assigurati li jagħżlu l-korp ta' assigurazzjoni tagħhom u li jibdluh darba fis-sens, ma hijiex ta' natura li ddaħħal inkwistjoni n-natura soċjali u ta' solidarjetà tal-attività eżerċitata mill-korpi ta' assigurazzjoni fil-kuntest ta' skema li timplimenta l-prinċipju ta' solidarjetà taħt il-kontroll tal-Istat. Fir-rigward tal-eżistenza ta' ċerta kompetizzjoni bejn il-korpi fir-rigward tal-proċess ta' xiri tagħhom, il-Qorti tal-Ġustizzja żiedet li, sabiex tiġi evalwata n-natura tal-attività ta' entità, ma hemmx lok li l-attività ta' xiri ta' oġġetti jew ta' servizzi tinfired mill-użu sussegwenti tagħhom, peress li hija n-natura ekonomika jew le tal-użu sussegwenti li tiddetermina n-natura tal-attività tal-entità kkonċernata.

Peress li l-Qorti Ġenerali wettqet żball meta qieset li l-elementi ta' kompetizzjoni msemmija iktar 'il fuq kienu ta' natura li jdaħħlu inkwistjoni n-natura soċjali u ta' solidarjetà tal-attività eżerċitata minn VšZP u SZP, il-Qorti tal-Ġustizzja laqgħet l-appelli tal-Kummissjoni u tar-Repubblika Slovakka u annullat is-sentenza appellata. Barra minn hekk, peress li qieset li l-kawża kienet fi stat li tiġi deċiża u li kien hemm lok li tagħti deċiżjoni definittiva dwarha, il-Qorti tal-Ġustizzja kompliet billi eżaminat hija stess ir-rikors għal annullament ippreżentat minn Dôvera kontra d-deċiżjoni kontenzjuża.

F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja rrilevat li l-affiljazzjoni mal-iskema ta' assigurazzjoni għall-mard Slovakka hija obbligatorja għar-residenti Slovakki kollha, li l-ammont tal-kontribuzzjonijiet huwa ffissat mil-liġi proporzjonalment għad-dħul tal-persuni assigurati u mhux għar-riskju li huma jirrappreżentaw minħabba l-età tagħhom jew l-istat ta' saħħa tagħhom, u li dawn il-persuni assigurati kollha għandhom dritt għall-istess livell ta' benefiċċji stabbiliti mil-liġi, b'mod li ma teżisti l-ebda rabta diretta bejn l-ammont tal-kontribuzzjonijiet imħallsa mill-persuna assigurata u dak tal-benefiċċji li jiġu pprovduti lilha. Barra minn hekk, il-korpi ta' assigurazzjoni huma obbligati li jiżguraw il-kopertura tar-riskju ta' mard ta' kull resident Slovakk li jagħmel talba, indipendentement mir-riskju li jirriżulta mill-età tiegħu jew mill-istat ta' saħħa tiegħu, u l-imsemmija skema tipprevedi wkoll mekkaniżmu ta' ugwalizzazzjoni tal-ispejjeż u tar-riskji. B'hekk, skont il-Qorti tal-Ġustizzja, din l-iskema ta' assigurazzjoni għandha l-karatteristiċi kollha tal-prinċipju ta' solidarjetà.

Wara li kkonstatat li l-iskema ta' assigurazzjoni għall-mard obbligatorja Slovakka hija wkoll suġġetta għall-kontroll mill-Istat, il-Qorti tal-Ġustizzja rrilevat, barra minn hekk, li l-preżenza ta' elementi kompetittivi fil-kuntest ta' din l-iskema għandha, fir-rigward tal-elementi soċjali, ta' solidarjetà u regolatorji tagħha, aspett sekondarju u li l-possibbiltà, għall-korpi ta' assigurazzjoni, li jfittxu, li jużaw u li jiddistribwixxu profitti hija rregolata b'mod strett mill-obbligi legali li huma intiżi li titħares il-vijabbiltà u l-kontinwità tal-assigurazzjoni għall-mard obbligatorja.

Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet kollha, il-Qorti tal-Ġustizzja qieset li l-Kummissjoni kellha raġun tikkonkludi, fid-deċiżjoni kontenzjuża, li l-iskema ta' assigurazzjoni għall-mard obbligatorja Slovakka għandha skop soċjali u timplimenta l-prinċipju ta' solidarjetà taħt il-kontroll tal-Istat. Għalhekk, il-Kummissjoni kellha raġun meta qieset li l-attività ta' VšZP u SZP fil-kuntest ta' din l-iskema ma kinitx ta' natura ekonomika u, għalhekk, li dawn il-korpi ma setgħux jiġu kklassifikati bħala impriżi fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE.

TFAKKIRA: Ir-rikors għal annullament huwa intiż sabiex jiġu annullati atti tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni li jmorru kontra d-dritt tal-Unjoni. Taħt ċerti kundizzjonijiet, l-Istati Membru, l-istituzzjonijiet Ewropej u l-individwi jistgħu jadixxu lill-Qorti tal-Ġustizzja jew lill-Qorti Ġenerali b'rikors għal annullament. Jekk ir-rikors ikun fondat, l-att jiġi annullat. L-istituzzjoni kkonċernata jkollha tirrimedja l-possibbiltà ta' lakuna legali maħluqa permezz tal-annullament tal-att.

TFAKKIRA: Il-Qorti tal-Ġustizzja tista' tiġi adita b'appell, limitat għal punti legali, kontra sentenza jew digriet tal-Qorti Ġenerali. Bħala prinċipju, appell ma għandux effett sospensiv. Jekk ikun ammissibbli u fondat, il-Qorti tal-Ġustizzja tannulla d-deċiżjoni tal-Qorti Ġenerali. Fil-każ li l-kawża tkun fi stat li tiġi deċiża, il-Qorti tal-Ġustizzja tista' tiddeċiedi l-kawża b'mod definittiv hija stess. Jekk dan ma jkunx il-każ, hija għandha tibgħat il-kawża lura quddiem il-Qorti Ġenerali, li hija marbuta bid-deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja fil-kuntest tal-appell.

Dokument mhux uffiċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti tal-Ġustizzja.

It-test sħiħ tas-sentenza jinsab fis-sit CURIA mill-jum li fih tingħata s-sentenza.

Kuntatt għall-istampa: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355